

[1] "בְּשָׁנָה הֶרְבִּיעִית יָסַד בֵּית ד', בְּגֵרַח זִיו" (מלכים-א ו, לו)

"...יש דבר-אחד נמצא מהתחברות הנשמה והגוף - הוא זיו הפנים...ואין הזיו הזה נמצא לא לנשמה בפני עצמה, ולא לגוף בפני עצמו, אבל הוא הדבר הנולד מחיבור הנשמה והגוף ב"חד" (רמח"ל, דעת תבונות, פו)

"...זיו הנפש הוא ענין חיוני מתפשט בגוף שהוא מקבל חיות זה וחי ממנו. וכך...מהותו ועצמותו המחוייב המציאות, שהוא לבדו הוא, ואין זולתו, והוא חיי החיים, כשימשיך ויאיר ממנו ויגלה הארה בבחינת זיו...ענינה הוא המשכת חיים...וזה שכתוב 'הודו' על ארץ ושמים' כו' ופי' הוד וזיו..." (אדמו"ר בעל צמח-צדק מליובאוויטש, דרך מצוותיך עמו' נא)

[2] "תני רבי שמעון בר יוחאי: בשעה שיצאו ישראל ממצרים למה היו דומין? לבן-מלך שעמד מחולין, אמר לו פדגו: 'ילך בנד לאיסכולי', אמר לו המלך: 'עדיין לא בא בני בְּזִיוו שנסתנה מחולין, אלא יתעדן ויתענג בני כשלושה חודשים במאכל ובמשתה ואחר כך ילך לאיסכולי'. כך בשעה שיצאו ישראל ממצרים היו בהן בעלי מומין משעבוד טיט ולבנים, אמרו לו מלאכי השרת: 'הרי השעה, תן להם את התורה'. אמר להם הקב"ה: 'עדיין לא בא זינתן של בְּנֵי משעבוד טיט ולבנים, אלא יתעדנו בְּנֵי עד שלושה חודשים בבאר ומן ושלן ואח"כ אתן להם התורה, ואימתי? בחודש השלישי" (שיר השירים רבה, ב; יז)

[3] "שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, בְּשׁוֹב ד' אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הֵינּוּ כְּחֻלְמִים" (תהלים קכו, א)
 "...כִּד יָתוֹב ד' ית גְּלוֹת צִיּוֹן הֵינָא הֵיךְ מְרַעֲיָא דְאַתְסָגְן" (תרגום שם)

[4] "...אמת הדבר שמחלתנו הגדולה, מחלת הגלות...היא מְלַפֶּפֶת אותנו ועושה אותנו לעם מפורד ומפורד. אבל יִצַח יִשְׂרָאֵל לא יִשְׁקֶר' (שמואל-א טו, כט). הגלות, עם כל נוראותיה, מוכרח שקץ בוא לה...לְשָׁנָה תרופה גם למחלת הפיזור והפירוד שלנו. וסוף כל סוף עם אחד אנחנו ועם אחד נהיה... אבל עוד הפעם הקושיא גדולה היא, ועומדת על דרך הגאולה כקיר ברזל ואבן-נגף – הרי סוף כל סוף הפיזור והפירוד אוכל אותנו בכל פה? אף אתה אמור לְהִסְתֵּם-מִקְּשָׁה הַלְּזָה, כי כשם שהרפואה העצמית של הפרט משתמשת היא כבר למעשה לחשוף מעיינות של עוצמה ושל בְּרִיאוֹת מתוך האדם עצמו, מנפשו אל נפשו, מתוך הנפש הבלתי-ידועה, הטמירה ומכוסה כל-כך עד שהאדם עצמו אינו מכיר את מהותו. מפני שידוע הוא שהמחלות הנפשיות ותוצאותיהן הגופניות, אינן מקננות אלא בצד הַיִּזְבוּרִית של האדם, וזהו הצד הַיִּדְוֵעַ שלו, דווקא הצד הפומבי והמפורסם שלו. אבל הצד הגנוז שלו, הצד הבלתי-ידוע שלו, הוא תמיד מלא אומץ, מלא חיים וכח, ומאזְרָר בְּרִיאוֹתוֹ הגנוזה יש סיפוק רב, להשפיע על הצד הַיִּדְוֵעַ והפומבי שלו, המְטַעֵה אותו לחשוב על עצמו שהוא חולה ורצוף, בשעה שבאמת הוא בעל נפש אמיצה בריאה ומלאה חיים ועוז.

ומה שנמצא בפרט, נמצא הוא במידה הרבה יותר גדולה בכלל כולו... הננו הפעם מוכרחים להודות על שגיאותינו, שאנו חושבים לתאר לנו את עצמנו, את מהותה של היהדות, על-פי המראָה החיצון שלה, על פי הפומביות - שהיא הזיבוריות - שלה, ומזה בא הפחד שאנו מתפחדים מפני קלסטר-פנינו אנו, ואנו דנים רק על אותו הצד של הפיזור והפירוד שלנו. וגם ההמנים של כל הזמנים... הם תופסים את הצד החלש לפי שהוא הצד הפומבי והידוע. אבל דווקא על ידי מזעזעינו אלה, נבוא לחוש שיש לנו נפש כללית בלתי-ידועה, נפש אומתית גדולה, אשר אנחנו הסחנו את דעתנו ממנה, והיא מלאה עוצמה, ויש בה כח להעמידנו על רגלינו, לחדש את חיינו כימי עולם, ולעמוד גם-כן נגד כל מיני העמלקים החפצים כל כך לזנב את נחשלינו..." (הראי"ה קוק, מאמרי הראיה, 155-156)

[5] "...דָּדוּעַ בַּחכְמַת הַרְפּוּאָה לַחַכְמִים הַבְּקִיָּאִים בְּדַבֵּר (וּבִיָּמֵי שְׁמַעְתִּי וְרֵאִיתִי עֲנִינִים כְּאַלְהָ), מִי שְׁאַרְע לּוֹ חַיּוֹ אֵיזָה חוֹלִי, אִו חוֹלָאִים מְצוּרִפִּים, וְהֵנָּה, מִשְׁתַּדְּלִים הַרְפּוּאִים הַבְּקִיָּאִים עַל יַדֵּי סַמִּים מִיּוּחָדִים לַגֵּרֶשׁ מִמֶּנּוּ אֶת הַחוֹלָאִים, וְהֵנָּה, בַּהֲתַגְבְּרוֹת חַיּוֹ קִדְחַת הַחוֹלָאִת עַל מְזַגֵּי הַסַּמִּים אִז מִתְנַאֲשִׁים הַרְפּוּאִים מִרְפּוּאֵתוֹ... וְהֵנָּה, יֵאָרַע לַפְעָמִים עֶזֶר אֶלְקִי אַחֵר הַנְּאוֹשׁ, וְאֶפִּילוֹ אַחֵר הַגְּסִיסָה חַיּוֹ... וְהוּא מִמֶּשׁ פְּעִין תַּחֲזִית הַמֵּתִים, וְהֵינּוּ, שְׁמַגִּיעַ הַחוֹלָה עַד שְׁעָרֵי מָוֶת, עַד הַנְּקוּדָה הָאַחֲרוֹנָה שֶׁבְּחַיּוֹתוֹ, רַק קִיסְטָא דְּחַיּוֹתָא, וְכִינּוֹן שֶׁהִגִּיעַ לַיַּדֵּי כַךְ - הַלֵּךְ מִמֶּנּוּ הַחוֹלִי וְכֵן הַחוֹלָאִים, וּבִרְצוֹן הַבוּרָא יִתְ"שׁ הַחֲזִיחֵהוּ, הֵנָּה לֹא נִשְׁאַר אֲצִלוֹ שׁוֹם חוֹלָאִת... רַק שֶׁהוּא חֹלֵשׁ בְּאַיְבָרָיו כְּקִטְן שְׁנוּלָד. וְהֵנָּה, הַרְפּוּא שְׁאַיְנוּ בְּקִי - בְּרֵאֲוֹתוֹ שֶׁהוּא חֹלֵשׁ מְאֹד נוֹתֵן לוֹ שׁוֹב סַמִּים חֲרִיפִים, וְלֹא יוֹעִיל וְאֲדַרְבָּה וְכוּ', וְהַרְפּוּא הַמוֹמַחָה, הַבְּקִי, בְּמִשְׁשׁוֹ הַדּוֹפֵק רָאָה? רָאָה שְׁאֵין כֵּאֵן שׁוֹם קִדְחַת וְשׁוֹם חוֹלָאִת... וְיֵצֵא לְמַנוּעַ כֹּל הַסַּמִּים הַחֲרִיפִים, אֵךְ יִתְנוּ בְּכָל פַּעַם, מַעֲט מַעֲט, מֵאֲכָלִים עֲרִבִים וְיִין מִתּוֹק, מַעֲט מַעֲט, וְיַעֲמֹד עַל בּוּרְיוֹ. וְהֵנָּה, הַחוֹלָה, בְּשׁוֹמְעוֹ אֶת הַרְפּוּא בְּאוֹמְרוֹ שֶׁהוּא בְּרִיא לְגַמְרֵי - הוּא, בְּעֵינָיו קִשָּׁה לְהַאֲמִין, בְּרֵאֲוֹתוֹ חֹלֵשׁ מְאֹד עַל הַחוֹשִׁים וְעַל כָּל הָאֵיבָרִים...

ולפי זה זהו שאמר הנביא בנחמתו 'נחמו נחמו עמי' (שוב אין מן הצורך לשום סמים תעלה ורפואות, רק לנחמות תכופות, זאת אחר זאת, בכדי להשיב נפש העיפה, וזהו שאמר) 'יאמר אלקיכם' (הוא הרופא המומחה הנאמן, הוא היודע אשר אין כאן שום חולאת. והנה, החולה החלש אינו רוצה להאמין זאת, בראותו את עצמו חלש בכל איבריו, אזי צריכין להסביר לו הענין כנ"ל, וזהו שכתב גם בכאן) 'דברו על לב ירושלים וכו' כי מלאה צבאה וכו', וכיין שפאת לגדר כזה שוב אין חולאת, ואין מן הצורך להשתדל בסמים, רק להשתדל להשיב הנפש ותהיה כבְּרִיָּה חֲדָשָׁה" (אדמו"ר רבי צבי אלימלך מדינוב, בני יששכר לחודש אב)

[6] "...לְחַמְנוּ בְּטִבֵּעַ וְנִצְאָנוּ בְּנִצְחוֹן. הַטִּבֵּעַ הַמְּגֻשֵׁם עָשָׂה אוֹתָנוּ לְבַעֲלֵי-מוֹמִים, נִגַּע בְּכָף יִרְכָנוּ, אֲבָל הַשְּׁמֶשׁ הִלָּא לָנוּ זְרָחָה לְרַפְּאוֹתָנוּ מִצְּלִיעֵתָנוּ. הַיְהוּדוֹת שֶׁל הָעֶבֶר, מִמְצָרִים וְעַד הֵנָּה, מִלְחָמָה אַרְבָּה הִיא נִגַּד הַטִּבֵּעַ בְּצִדוֹ הַפְּעוּר, שֶׁל טִבֵּעַ הַעוֹלָם, הַטִּבֵּעַ הַאֲנוּשִׁי הַכִּלְלִי, אֶפְלוֹ טִבֵּעַ הָאֲמָה וְטִבֵּעוֹ שֶׁל כָּל יְחִיד. לְחַמְנוּ בְּטִבֵּעַ בְּדִי לְנִצְחוֹ, בְּדִי לְרִדּוֹתוֹ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, הוּא נִכְנַע בְּפָנֵינוּ, הַעוֹלָמוֹת הוֹלְכִים וּמִתְבַּסְּמִים, בְּעֵצָם עִמָּק הַטִּבֵּעַ תְּבִיעָה גְּדוֹלָה מִתְגַּבְּרֵת לְקִדְשָׁה וְלִטְהָרָה, לְעֲדִינוֹת נֶפֶשׁ וְלִזְכוּת חַיִּים... וּבְנִשְׁמָתָהּ הַפְּנִימִית שֶׁל הָאֲמָה זָרָם חַיִּים שֶׁל טִבֵּעַ מִתְפָּרֵץ, וְהוּא הוֹלֵךְ וּמִתְקַרֵּב אֶל הַקִּדְשׁ... וְהֵנּוּ כְּלָנוּ הוֹלְכִים וּמִתְקַרְבִּים אֶל הַטִּבֵּעַ וְהוּא מִתְקַרֵּב אֵלֵינוּ, הוֹלֵךְ הוּא וְנִכְבָּשׁ לְפָנֵינוּ וְדְרִישׁוֹתֵינוּ הוֹלְכוֹת וּמִתְאַמְּוֹת עִם דְּרִישׁוֹתֵינוּ הָאֲצִילִיּוֹת מִמְקוֹר הַקִּדְשׁ. הַרוּחַ הַצֵּעִיר הַתּוֹבֵעַ אֶת אֲרָצוֹ, שְׁפָתוֹ, חֲרוּתוֹ וְכַבּוּדוֹ, סִפְרוֹתוֹ וְכוּ', רְכוּשׁוֹ, - רְגִשׁוֹתֵינוּ, נִזְרָמִים הֵם עַל-יְדֵי שְׁטָף שֶׁל טִבֵּעַ, שֶׁבְּתוֹכֵינוּ מְלֵא הוּא אֵשׁ קִדְשׁ" (הראי"ה קוק, אורות, אורות התחיה; ל)